Մանգուամէի էֆէնտար աէնէտէ 300 նիւսխէ վէ-
բիւիպ, աէնէվի գրյամէթի
իսթանպոլ իչին 250 ղուրուշ, վէ ալթը այլըղը 125
ղրշ. վէ թաշրաար իչին
բոսթա բարասը իչինէ
օլարագ, աէնէվի գրյամէթի
սաղ ագէմ 250, վէ ալթը
այլըղը սահի 125 ղրշ-
սուր։
Վէ պէհէր նիւսխէսի 40
փարաես սաթըլըր։

Մանգուամէի Էֆէնտար

ՄԻԻՆԱՏԻ

Իկանթրյն պէհէր սաթը-
ըը իչին պիրինճի ալ ֆա Հ
իքինճի ալֆա 2, վէ ի-
չիւնճիւ վէ սայիր ալֆա-
լար իչին 1 էր ղրշ։ Ինա-
ըրասընտա գոնուլմասան
իլանչն սաթըրը Նգ։սուր
Մեհթուպ վէ սայիրճ
Գալաթասա Բէնճլէնճի
բազարջանա գաղը Ն. 29
Իչտի ֆանճանա Կարա-
գեոր Ց. Փանոսեան Իսմի-
նէ գէոնուլմուշտուր սահ

ՕՐԱԹԵՐԹ ՈՒՐԱԲԱԹ ԵՎ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ ՀՐԱԼԱ ԲԷԳԻԼ ԱԽԸՐ Է 1871 ՅՈՒՆԻՍ 10 ՐԷՆՃՇԷՄԳԻՀ ԱԽՇԱՄ ՁԱՂՕՐԱՆԿ ՅՈՒՆԻՍ 22 ՆԻՍՄԷՐՕ 1609

ԻՏԱՐԷՑԻ ԱԶԻԶԻՑԷ

Ատալարա, Գաաը-քէօյէ վէ Այիսթէֆանօզա իչլեէն վաբօրլարը, 1871 յունիս 4/16 տան իթիպարէն հարէքէթլերինին վագթ ու սաաթը։

ՀԱՏԱԼԱՐԱ ԻՇԼԷԵԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆ ՀԱՐԷՔԷԹԼԷՐԻ ՎԱԳԹ ՈՒ ՍԱԱԹԸ

Ալընուբէս սաաթ		Քէօբէյէ հարէքէթլերէ
11		Պէօյիւք ատա, Հէյպէլի,
11		Բէնտիք, Գարթալ, Պէօյիւք ատա, Մալթէբէ
12		Պէօյիւք ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Քընալը ատա
1	45	Պէօյիւք ատատան տօղրու քէօբրիւ
3		Գարթալ, Մալթէբէ, Գաաը քէօյ
4		Պէօյիւք ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Քընալը ատա
9	30	Պէօյիւք ատատան տօղրու քէօբրիւեէ
10	45	Պէօյիւք ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Քընալը

Ալընուբէս սաաթ		Քէօբէյէ հարէքէթլերէ
10	30	Տօղրու Պէօյիւկ ատատա,
12	30	» » »
1		Գաաը քէօյ, Մալթէբէ, Գարթալ
2		Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պէօյիւք ատա
8		Տօղրու Պէօյիւք ատ
9		Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պէօյիւք ատա
9	45	Մալթէբէ, Գարթալ, Պէօյիւք ատա, Բէնտիք, Թուզլա
11		Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պէօյիւք ատա

ԳԱՏԸ ԲԷՕՑԷ ԻՇԼԷԵԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ

		Գաաը էթյաթէն հարէքէթլերէ
11		Գաաը քէօյատէն քէօբրիւեէ
12		» »
12	45	» »
1	30	» »
2	15	» »
3		» »
3	45	» »
4	30	» »
7	30	» »
8	15	» »
9		» »
9	45	» »
10	30	» »
11	15	» »
12		» »

		Բէօբրիւտէն հարէքէթլերէ
11		Բէօբրիւտէն Գաաը քէօյէ
12		» »
12	45	» »
1	30	» »
2	15	» »
3		» »
3	45	» »
4	30	» »
7	30	» »
8	15	» »
9		» »
9	45	» »
10	30	» »
11	15	» »
12		» »

ԱՅՍԹԷՖԱՆՕԶԱ ԻՇԼԷԵԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ

Աբշամըը թէօբէյէ-գէն հարէքէթլերէ		Սապահըը թէօբէյէ-սէ սարէքէթլերէ
10	15	Եէնի գաբու, Սամաթիա, Մագըր քէօյ, վէ Այիսթէֆանօզ
12		Այիսթէֆանօզ, Մագըր քէօյ, Սամաթեա, Եէնի գաբու,

ԲԱԶԱՐ ԿԻԻՆԼԷՐԻ ԻՇԼԷՑԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ

Սապահըը թէօբէյէ-գէն հարէքէթլերէ		Աբշամըը թէօբէյէ-սէ հարէքէթլերէ
4	30	Եէնի գաբու, Սամաթեա, Մագըր քէօյ, Այիսթէֆանօզ վէ Ֆիլօրեա
9	45	Ֆիլօրեատան, Այիսթէֆանօզ, Մագըր քէօր, Սամաթեա, Եէնի գաբու

Ճումա վէ բազար կիւնլէրի սապահըն սաաթ 10 վէ 30 տագըդասընտա վէ սաաթ 12 1/2 տա Բէօբրիւտէն Պիւյիւք ատատեա վէ աբշամըը տախի սաաթ 9 1/2 վէ 10 ու 45 տագըդա կէյէրէք Բէօբրիւյէ հարէքէթ իտէն վաբօրլար էօնիւ-միւզտէքի ճիւմտ, Եանի բումի յունիս 4տէն պաշլաեարագ կիտրպ կէլմէ իչին պիրինճի մէվզըտան տլթը վէ իքինճի մէվզըտան իսէ պէշ ղրշ. ալաճագլար տըր։

Պիլէթլէր Եալընզ Բէօբրիւտէ սաթըլաճագ տըր։

ԻԼԱՆ

Ռումելի չըմէնտրֆէրինին ռապրդ սահիպ իմթիեազը պուլունան Ղանտրլէսթ Ֆրէր վէ գումբանեասընտա ալաճագլը օլուպ, իքինճի մահքէմէյի թիճարէթ իլամը Լուճիպինճէ հիսսէլէրինէ այիտ օլան մէպալիղին, իշ պու հազիրանը օն ութօրտունճիւ բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն, թէվզի վէ թագսիմինէ, սաավի թրճարէթ գալմի մարիֆէթիյլէ միւպաշէրէթ օլունաճաղը իլան օլունուր։

Հազիրան 7

Ագապեան՝ վարժարան իսմինէ թապ իտիմիշ օլուպ, վէ չակիրտանը եէվմի մէկպուրտէ օգուտուգլարը երգլերին րիսալէսի կէրէք միւվէզզիլերիմիզ եանընտա, վէ կ րէք պազը ղազէթա սաթըճլարը եանընտա պուլունարագ պիրէր էրմի մարիֆէթիյլէ միւպաշէրէթ օլունաճաղը։

Լվրոպա տէվլէթլերինին էնվայի իսթիգրազ պիլէթլերինին մէրքէզի տէրօզիթօսու

Պուքրէշ շէհրի իսթիգրազ պիլէթլերի 1871 յուլիս 1 տէ շէքիլէճէք։

Ուֆագ պիր մէպլաղ, եանի, 20 ֆրրանք վիրիլտիքտէ, 100,000 500 000,5000 ֆրանք գազանան պիր պիլէթ սաթըլընապիլիր։

Մէզքիւր իսթիգրազ, սէնէտէ ալթը տէֆա չէքիլիր օլտուղու հարտէ, 19 սէնէտէ 113 տէֆա չէքիլեճէք վէ միւա-տէթի մէզքիւր հիլուլընտէ, պիլէթլէ-րին բէսէլ մալերի քեամիլեն թէէտիյէ օ-ունաճագ տըր։ Մէզքիւր իսթիգրազ սէ-հիմէրի անա սէնէտի մէզքի օլուպ։ Պուք-բէշ շէհրին քեաֆֆէլի վարիսաթլարը իլէ թահթը թէէմինաթա ալընմըշլար տըր։

Մէզքիւր պիլէթլերտէն հէր քիմին եէտինտէվար իսէ, բիեանգօ չէքիլտիք-տէն սօնրա կէլիպ սահիպ իմգանըն մա-զազասընտա ուֆագ պիր ըսքօնթօ իլէ սաթապիլիր։

Մէզքիւր սէհիմէրտէն չօգ ալանլա-րա, սահիպի իմզա թարաֆընտան ըս-քօնթօ օլունաճագ տըր։ Սահիպի իմզալ քեաֆֆէլի իսթիգրազ սէհիմէրինի, գուրսունլարը վէ պանքնոթլարը սաթըն-ալըր վէ սաթար։

Պու պապտէ թաֆսիլի մալիմաթ-սիզ իթմէք իսթէեէնլերին, սահիպ իմ-զանը, Գալաթասա Գոմիսիոն խանը իթթիհաթլինտէ վագը 16 նիսմէրօ ու-մազազասընա միւրաճաաթ իլէմէլերի։

Գաղղիերէն Բերականութիւն ըստ Օլէնտորֆի, երկրորդ եւ ճիշդ թարգ-մանութիւն. կը գտնուի Հայ գրավաճա-ռայ քով. գին 1 արծաթ մէճիտիյէ.

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ Ա. Մ. Վ. ԳՍՐԱԳԱՇԵԱՆ

Օլէնտորֆի գործնական դրութեանը վրայ մեր ազգային վարժապետաց եւ վարժարանաց ուշադրութիւնը հրաւի-րել աւելորդ է. Բաւական է ըսել թէ լեզուի տեսական ուսման հետ գործնա-կանն ալ միացնող քերականութեանց մէջ ամենէն գերազանցն է, եւ թէ գոհա-ցուցիչ արդեամբ կը գործածուի ընդհա-նուր, մանաւանդ երբ սորվողներն օ-տարազգի են եւ գործնական նպատա-կաւ կը փափաքին սորվիլ.

Հայերէն առաջին թարգմանութեան մէջ եղած փոփոխութեանց եւ կրճատ-մանց համար ազգային դասատուաց շա-տերուն գտնգատները լսելով, եւ տես-նելով որ Գաղղիերէն ճիշդ Օլէնտորֆի-ան քերականութեան Հայերէն նոր աբ-պագրութիւն մը ունենալ կը փափաք-ուի, այս թարգմանութիւնը եղաւ բուն Գաղղիերէն Օլէնտորֆի այնպէս համա-ձայն, որ Եւրոպայէ եկած բանալիները կրնան տպագրութեան համար գործած-ուիլ։

ՕԳՏԱԿԱՐ ՏԵՏՐԱԿՆԵՐ

Ա.

ՄԱՐԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ա.

Միութիւն մարդկային տեսակի

ՕԳՏԱԿԱՐ ՏԵՏՐԱԿՆԵՐ

ՄԱՐԴԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ,

Բ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԽՆԴԻՐՔ

Ս. Ղուկասեան էֆէնտի մարիֆէթի իլէ ճիւզ պէ ճիւզ թէրճէմէ իտիմէքտէ օլան մէզքիւր օգումաեա չաեան բիսալէ պու տէֆա թապ օլունուպ Ցուլթան Համամընտա 12 նիսմէրօ իլէ մուրագամ Զարդարեան մաղազասընտա 60 ար փարտեա սաթըլմագտա տըր։

ԽՕՖԱՆԴԱԼ 10 ՅՈՒՆԻՍ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԲԱՍԿԱԼ ԿՐՈՒՍԷ ՎԷՐՍԱՅԼՏԱ

Վէրսայլտա ՄԷՆ Բիէր սօգագընտա վագը օլուպ տաավի նէզարէթինէ պիթիշիգ օլան մահգէմախանէտէ, իքի ուֆագ օտա պուլունուպ, պունլարտան, գարանլըգ կէչիտլէրտէն կէչիլէրէք մէճլիսի չէրի սալօնըն կիտիլիր. Մէզքիւր ուֆագ օտալար, տար վէ գարանլըգ օլուպ, լախըգը վէ ճէ ուզըրէ ինշա օլունմըշլար իտի, ըըըը պիր կէչիտտէն ալըըլար՝ վէ գաբունուն իւզէրինտէ 30 սանթիմէթրօ պօյունտա պիր տէլիյի վար տըր. Սայիր իգամէթկեահլարը աթըր, աէքիզ վէ օն քիչիւք օտալար տըր.

Նասըլ քի մալիւմ տիւր մէզքիւր ուֆագ օտալարտան պիրիսինտէ Րօշֆօր իգամէթ իյլէմէքտէ տիր. Սայիր օտատա, Րօշֆօրուն սըրը քեաթիպի օլան Մ. Մուրօ մահպուս իտիլմիշ տիր. Մէրգում, խաթաըըն իւզէրինտէ խաթար վէ Բօմէ նամ մէշհուր գաթիլին իւզէրինտէ օթուրմուշ օլտուղու սանտալիէէ իւզէրինտէ օթուրուր. օտաէա կիրտիյինտէ, պունու պիլմէզ իտի, լաքին Փէրտասը կէնիւ ատվաըըն պիր չօգ էէրինտէ, գալմ օլունանըն իմզասընը կէօրէրէք, տէհշէթէ կիրիֆթար օլտու.

Շու սաադթտա, կէնճ Բասկալ Կըրուսէ, Աշլիւ տը Բօրի նամ ալաճըգ էօլտա վագը իւլան մահպէսինէ (մէզօն տը գօրէքսիօն) նագլ օլունմուշ օլան Մուրօնուն էէրինէ կէչմիշ տիր, մէրգում գայիֆլանմըշ, ղայրէթտէն տիւշմիշիտի վէ ուսլու տուրուշունու վէ չէհրէսը մէրհամէթ օլան սիմասընը կէօրէն, մէրգում Նազիք պէտէնլի տէլիգանլը, մարտ 18ի իսեանը թէամիյէ օըըլ իւք էտունու իճրա իյլէմիշ տիր տէյի քէնտու քէնտուէէ սիւալ իտէր.

Բասկալ Կըրուսէ, մահպուսիյէտի պէրու սայքի ասլա էէմէք էէմէմէքտէ, լաքին օնուն էէրինէ չօգ թիւթիւն իչմէքտէ տիր. Վագթինի, օտասընըն իչինտէ էօթէ պէրի կէզինէրէք վէ էախօտ էաթաղը իւզէրինտէ թէֆէքքիւր ամրեալըընա վարարագ կէչիրմէքտէ տիր. Նիճէլէրի, սալ քի ասլա ույումամագտա տըր. Իւզիւնտէ տէհշէթ միւշահէտէ օլունուր. Պիր գօրգուսու վար, էանի, պիլա մուհաքէմէ թիւֆէնկէ թութուլըրըմ տէյի գօրգմագտա տըր. Պունուն իչին, մահպէսին միւտիրինէ պիր թագըմ սիւալլէր իյլէմէքտէ, միւտիր տախի էիւրէյինի թէսքին իտէճէք ճէվապլար վիրմէքտէ տիր.

Մահպէսին բաբասը ապէ Ֆօլէ, Կըրուսէ կէլիր կէլմէզ, մէրգումա վիզիթա վիրմէէէ միւսաարաթ իյլէտի. Բաբաս մէրգումու, գօրգու վիրէճէք տէրէճէտէ գուվվէթսիզ պիր հալտէ պուլտու, չէօյլէ քի կիւճ հալ լագըրտը իտէպիլիր իտի, լաքին չօգ սիւրմէյիպ քէնտիսինի պուլտու, վէ միւշիւնմէէէրէք, գօմիւնին թարաֆընա կէչմիշ օլտուղունու, լաքին չալըշըն, հիչ պիր քիմսէէէ պիր զարար վիրմիշ օլմատըղընը պէեան վէ ղայէթ իւլէ բուհանըճէ տուղուլար իզհար իյլէմիշ վէ քէնտիսինի թէսէլլի իյլէմէէէ կէլմիշ օլտուղու իչին, բաբասը իզհարը թէշէքքիւր իյլէմիշ տիր.

Նասըլ քի Րօշֆօր, էօյլէտէ Բասկալ Կըրուսէ խարիճտէն ասլա հավատիս ախզ իյլէմէզ վէ հիչ պիր քիմսէ իլէ միւլաքաթտա պուլունմամագտա տըր. Բասկալ Կըրուսէ, մահպէսէ կէլտիկի կիւնիւն Փէրտասը կէօնիւ, պիր չօգ մէքթուպ էազգը վէ մէքթուպլարը, ճիւմ հուրիէէթ թարաֆընտան նաշր օլունան վէքիլէ թէսլիմ օլունտու. (Լէվիւէ)

ՊԻԼՕՐԷՅ

Ֆիկարօ ղազէթասընտա շու վէճհ իլէ օգունմուշ տուր.

Հէր նէ տախի տէնմիշ օլսա, Գօմիւնին վէ սէլամէթի ումումիյէ գօմիթէսինին սապըգ ազասը օլան Պիլիօրէյ, նէ ասաքիրին Բարիսէ կիրտիյի վագըթ Բօէն-տիւ փուրտա ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշ վէ նէ տախի, էրատա էախօտ սայիր պիր մահէլլտէ թիւֆէնկէ թութուլմուշ տուր.

Անճագ ճումա իրթէսի ախշամըը, աթիտէ պէեան իտէճէյիմիզ խուսուսլար իւզէրինէ օն տէօրտիւնճիւ տայիրէտէ ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշ տուր. Շէօյլէ քի պիր չօգ կիւնտէն պէրու, Պիլիօրէյին օրալարտա պուլունտուղու Մօնբարնաս մահէլլէսինտէքի գապթիէէ մէէմուրունա խապէր վիրիլմիշ իտի.

Զապթիէէ մէէմուրու. գօմիւնին ազալարըընտան օլան Պիլիօրէյին պուլունտուղու մահէլլի պուլմագ իչին էօլինտէն կէլէն հէրնէվի ղայրէթի տիրիղ իթմէմիշ վէ արասը չօգ սիւրմէյիպ, մէրգումուն, Պէնէզէք իսմի իլէ Գանէթ սօգաղընտա 19 նիւմէրօլու խանէտէ իգամէթ իյլէմէքտէ օլտուղը հագգընտա շիւպհէ օլունտու.

Մէրգում ախզ ու կիրիֆթ օլունտուգտա, արաըըգլարը վէ քէնտիսինին էէրինէ գօյմագտա օլտուղլարը ատամըն իսմինի պիլէ պիլմէզ օլտուղունու պէեան վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթինին պէօյլէճէ էօրֆի պիր իշէ գալգըշմասընա գարըը բրօթէսթօ իտիպ, քէնտիսինին Պէնէզէք իսմինտէ պիր էճնէպի օլտուղունու վէ ազ վագըթտան պէրու Բարիսէ կէլմիշ օլտուղունու պէեան իլէ հիւքիւմէթէ թէսլիմ օլունտու.

Մէզքիւր Պէնէզէք իսմի, հէր քիմին չիւրիւէէսինի թահրիգ իյլէտի. Մէզքիւր իսմ, գայնըըըն իսմի իտի, պունուն խանէսի գօլայճա պուլունտու, վէ կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք Պիլիօրէյին խըսըմլըըընտան պիր չօղու ախզ ու կիրիֆթ օլունտուլար, պունլարըն քէաֆֆէսի, մէրգումուն Պիլիօրէյ օլտուղունու իգրար իյլէտիլէր.

Պիլիօրէյ, քէնտիսինին, Պէնէզիք օլտուղունու իտտիաա իյլէտի թա քի տաբա գալըրագ,

—Նէ էաբաճագսընըզ, էվվէթ իգրար իտէրիմ, պէնիմ Ժագ—Տիւրան Պիլիօրէյ, պաղըըըը վէ պատէհու հէօնկիւր հէօնկիւր աղլարըլ, չէտիտ սուրէթտէ սինիրի թութուլտու վէ պունուն իւզէրինէ քեամիլէն պայըլտը.

Աշըլը պաշընտա կէլտիքտէ, Մօնբարնասըն գապթիյէ մէրքէզինտէն, Լիւքսամպուրկուն գապթիյէ նէզարէթինէ նագլ օլունտու վէ օրատան տախի այնի ախշամըը պիր արապատա գօնուլարագ վէ պէրաբէրինտէ պիր թագըմ ասքէր գաթըըըըրագ Վէրսայլա իրսալ գըլընմըշ տըր. Իւսթիւ պաշը արաշթըրըլտըղտա, իւզէրինտէ 1,015 ֆրանգ չըգմըշ տըր.

Պիլիօրէյ, կիւճ ու գուվվէթի էէրինտէ պիր ատամ տըր, էլէ կէչմէսինի իչին, քէնտիսինի պէլլիսիզ պիր հալէ գօյ իտէպիլմիշ իտի, քէնտիսինին սաչը վէ էվվէլքի, ուզուն սաչլարը մալիւմ օլուպ, լաքին սօնրատան, սաչլարընը քեամիլէն թըրաշ իթտիրմիշ վէ սիէահա պօեատըըըշ. հալթթա սագալ վէ գաշլարընը տախի սիէահա պօեաթմըշ իտի.

Բրուսիատա վագը Բրէյլօ շէհրինտէ պուլունան թէսվիրթի մատէնի օ-

Նամըղը վագըթ, թէաթրօ թութուլուպ քեամիլէն քիւլէ թահվիլ օլմուշ, լաքին կէրէք սէանտուգլար վէ կէրէք սէյիրճիլէր գուրթուլմուշլար տըր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱԳԱՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Մէզքիւր վարժարանըն իճրա իյլէտիկի օն պիրինճի սարքըըըը գիյնէթինին նագլընը իթմիշ իտէք տէ, օլ գապուլ վուգուա կէլէն իրատ վէ մէսարիֆաթ հագգընտա մալիւմաթ վիրմիշ օլտուղումուզտան, օնու տախի պէեան իտէրիզ.

Պու զիյնէթտէ կէրէք պիլէթլէր վէ թավէթնամէլէր ճիհէթիյլէ, վէ կէրէք աշըրտան հասըլ օլան բագայէ 150 իրաճա պալիղ օլուպ, վէ մէսարիֆաթը վագըըմըզ իսէ 100 լիրա միգտարը օլտուղունտան, էլլի լիրա գատար արթըգտան գալըըը, պազը գէվաթը համիյէթլիւքճարանըն պաշլըըան էազըըմագըըը հիմմէթ իթտիքլէրի տախի մալիւմ տուր.

Եէվմի մէզքիւրտէ 60 օգգա գատար էթմէք վէ սայիր պազը շէյլէր արթմըշ օլտուղունտան, թա էվվէլինտէն սօնունա գատար հէրճիհէթլէ, մէզքիւր զիյնէթին օրաճա հիւսնի նիզամընը սաադթանէ չալըշմըշ վէ թէշէքքիւրի քէսիրիմիզի տավէթ իյլէմիշ օլան հէմշէհրիմիզտէն Մագար էֆէնտի Գուլագսըզեան մարիֆէթիյլէ, Եէնի—Մահէլլէտէ պուլունան Րում վէ Հայ ֆուգարասընա թէվզի իտիլմիշ տիր.

* * *

Եէվմի մէզքիւրտա մէքթէպի մէզքիւր խանէմաքալըէհ տէքնիլէրինտէն պազըլարը պիրլիքտէ թէշրիֆ իլէ, չա[illegible] նա հիմմէթ իթտիկի միւշքիլէ, միւտալէէհէսա տէկնիլէրտէն Զըրըըըեան Ագայի հանըմ վէ պիրատէրլէրի Տիգրան էֆէնտի, տայիմա պաշչէ գաբուսունտա պուլունտուգ, թէշրիֆաթ խըտմէթինի իճրայէ հիմմէթ իթտիքլէրինտէն, վաճիպէտէն օլան թէշէքքիւրի ագիմմիզի թագտիմ իտէրիզ.

Շունու տախի ունութմայալըմ իչու իյլէ քի, էէվմի մէզքիւրտա, իչէրուտէ թէշրիֆ վէ իլթիֆաթ էահսէթիյլէ, խալըըէ գասուրսըզ պուլունմուշ օլտուղունտան, օլ պապտէ մագգուր տիւրիզ.

* * *

Սամաթիատա Ցարութիւն էֆէնտի Ալթունեան, միւթաալըըան օլտուղու իւզըրէ պու սէնէ մաաշ իտէճէկի պիր ըէօ գօէունու, Ագապեան վարժարան շակիրտանընա իհսա իյլէմիշ օլտուղունտան, նիյէթի խայրիյէլէրինի թահսին իլէ պէրապէր շիւքրանը ագիմիմիզի թագտիմ իտէրիզ.

* * *

Մէզքիւր զիյնէթ միւնասէպէթիյլէ Ցարութիւն էֆէնտի Մուրատեան, մէքթէպի մէզքիւրա 5 տանէ մէճիտիյէ իհտա իյլէտիքլէրինտէն տա թէշէքքիւր իչար իտէրիզ.

* * *

Տարեդարձ զիյնէթիմիզտէ Ագապեան վարժարան շակիրտանը թարաֆընտան գալէմէ ալընմըշ օլուպ, վէ օգունմուշ վէ օգունմամըշ օլան նութուգլարը, շակիրտանը թէշվիգ նիյէթիյլէ այնէն պէեան իտէրիզ.

Ազնիւ Տեարք.

Երբ աչքս սոյն զբօսավայրիս չորս կողմը դարձունեմ, կ'տեսնեմ Հայ երիտասարդներ եւ երիտասարդուհիներ որք ազգասիրական հաւանքէ շարժեալ խումբ խումբ ուրախ եւ զուարթ ներկայ զբօսանքիս կը թնդացնեն ազգային երգերով եւ պարերով հանդէս մը կատարելու, հանդէս մը՝ որ իր գովելի նըպատակն ունի եւ յառաջդիմութեան ապացոյց մ'է. ա՜հ ինչ երջանկութիւն մեր ազգին համար, հայր, մայր, քոյր, եղբայր, ամենքը միասիրտ, միահոգի թեւ թեւի տըւած խաղաղասիրական սկզբունքով 'ի մի յօդուած են, երջանիկ է Հայ երիտասարդութիւնն, երջանիկ է նոյա կեանքը, որ այսպիսի դարու մը մէջ կ'անցնի. սրտիս սատակայոյզ ուրախութենէն ոսկեդար մը պիտի անուանեմ զայս Հայոց համար. քանզի սոյն հանդէսիս առարկան մեր ազգին յուսալութեան ճանապարհ է, աղատութեան ձայն է կենաց դրօշ է ուր կը պարզուի հայութեան տխուր ճակտին վրայ, հըրեղէն սիւն մ'է զմեզ դէպ աւետեաց երկիրը՝ այն է բարեզուշութեան կայանքը վարելու համար. Արդ՝ մենք Ագապունիք սոյն հանդէսին փառաւորութիւնը աւելի շքեղացուք եւ փայլելուչ կը համարինք Ձեր ներկայութեամբը՝ ո Սրբազան Հայրք, եւ մեծապատիւ Տեարք, որ ճշմարիտ ազգասիրութեան տիպարը կը կրէք Ձեր վրայ, եւ որով Ձեր պսակ անուանն անմահացնէք եւ ապագային մէջ անմահ յիշատակ թողլու առիթ կը շնորհէք այնպիսի սեռի մը որ ազգային վերականգման հաստատուն յոյսն է, միով բանիւ ազգին կեանքն է. Ագապեան վարժարանն առաջինն եղաւ որ զգաց զայս իր անձնուէր պաշտպաններու եւ անձնուէր բարերարին ջանիւքը. ապրին ուրեմն նոքա եւ ապրի ուրեմն նա, որ մեր մտքէն ջնջեց այն թիւր գաղափարն թէ իգական սեռն հրապարակական չէ, այլ տնային, ապրի նա, որ այդ սխալ եւ միանգամայն վնասակար կարծիքը կը ժխտէ. եւ իրաւամբ. քանզի միթէ էգը մարդ ստեղծուած չէ՞, միթէ արուէն տարբեր արարած մ'է, չէ՞ որ նախախնամութիւնը զիրենք հաւասար եւ իրարու օգնական ստեղծեց, արական սեռը փայլեցնողը իգականն է, անկէ կախում ունի ազգի մը յառաջդիմութիւնը եթէ լաւ դաստիարակուած ըլլայ. քանզի ուր որ իգական սեռին դաստիարակութեան կարեւորութիւն տրուած է, հոն յառաջդիմութիւնը արեգական պէս կը փայլի, եւ ուր որ իգական սեռն առ ոչինչ համարելու վատ սկզբունքը կը տիրէ [illegible] Ուրեմն, քոյրեր, դաստիարակուինք, որ փայլինք ապագային մէջ մեր աշխատութեանց արդիւնքը. Խօսքս կը վերջացնեմ ըսելով թէ այս հանդէսը զուրկ է իր շքեղութենէն եթէ իր սկզբունքն օրինաւորապէս յառաջ վարելու համար կարեւոր եղածներն չի գործադրուիր.

Մեսրոպեան Տագուհի

ՄԷԳԹԷՊԼԷՐ

Պիր միլլէթին հաեաթ ու մէմաթը անճագ մէքթէպլէրինին ազըըըընա վէ չօգլուղունա վէ լաեըգըըըըընա թապի պուլունմագտա տըր. Միլլէթիմիզ խայլի սէնէտէն պէրու, էբէյիճէ մէքթէպ արզուսու կէօսթէրմէքտէ իսէտէ, սէօզիւ գատար իճրաաթ կէօսթէրմէքտէ տէյիլ տիր, վէ պունուն տախի սէպէպի չօգ իսէտէ, պիրճէ պաշլըճալարը շու ամթաէքիլէր տիր. 1. մէքթէպճէ գանզի ուսուլին ֆայտէլի օլմասընըն հէնուզ պիլինմէմիշ օլմասը, 2. լաեըգըը վէ տէրպայէթլի հօճալարըն բէք ազ պուլունմասը, 3. մէքթէպ իտարէսինէ միւզթէտիր վէ իգթիզա իթտիկի գատար չալըշգանլըղը գաթլարըն նատիրէն կէօրիւլէպիլմէսի, վէ 4. հալքա էհալիմիզին, մէքթէպճէ լազըմ կէլէն մէսարիֆաթա, թիւթիւնիւ գահվէսի գատար պիլէ էհէմմիյէթ վիրմէէէ ալըշմըշ պուլունմամասը.

Հէր միլլէթտէ ֆուգարալար իչին մէճճանէն մէքթէպլէր պուլունմասը կէրէչի էզզիմէէէթտէն տիր, լաքին, հալի վագթի էէրինտէ օլանլարըն էվլատլարընը տախի պիլիքտէ գաբըըմագ պարէ վէ իգթիզա տէյիլ տիր, վէ էսէֆ իտէրիզ քի միլլէթիմիզ պունուն իքիսինի պիրպիրինէ գարըշտըրըմագ ուսուլինի վագթիլէ ատէթ իթմիշ օլտուղունտան, հէր քէս պաաիհավա մէքթէպէ ալըշմըշ, գէնկին վէ ֆագըր կէօզիւնիւ քիւրէք մէքթէպլէրինէ արքամըշ, վէ ֆագըր չօ-

ճուգալըըլա պէրապէր, զէնկին չօճուգ-
լարը տախի ճահիլ գալմագլըղա մէճ-
պուր օլմուշլար տըր ։

Պու կիտիշլէ պիզ, իսթէտիկկիմիզ
կիպի մէքթէպլէրիմիզի ինիզամա գօճուպ
վէ չօճուգլարըմըզը թէրպիյէ իտէմէյիզ-
միւզքին տէյիլ տիր ․ չիւնքի պու թա-
րիգ իլէ, նէ էչէտտի լիւզումի օլան
սէրպէսթ խտարէլէրէ թէսլիմ իտէպի-
լիր, վէ նէտէ լիւզումը մըգտար բարա
վիրմէքլիյէ էհալի ալըշապիլիր ․

Թիլիսէլէրտէ վէ եախօտ հէր սէմթ-
տէ, փօգա ֆուգարա մէքթէպլէրի պու-
լունմալը տըր, լաքին միլլէթ խտարէ-
սինտէ օլմալըտըր, իլլա, էթմէքճի, գա-
սապ, թօհաֆճը վէ սառրաֆ տուքեան-
լարը կիպի, թիճարէթ իճմէք իչին, հէր
սէմթտէ սէրպէսթ մէքթէպլէր տախի
աչըլմալը տըր ․ օլ վագըթ, հէր էսնաֆ-
տա կէօրիւլտիւկիւ կիպի, չօճուգ թա-
լիմ ու թէրպիյէ իթմէքլիք տախի
ղայրէթէ տիւշէր, մէքթէպ սահիպլէրի,
հալիյլէ, քէնտի քեարլարը վէ չէրէֆ-
լէրի իչին, պիր պիրինէ նիսպէթլէ տա-
հա զիեատէ, տահա էվվէլ, վէ տահա
կիւզէլ վէ ֆայիտէլի իլիմլէր թէտրիսինէ
չըղըշըրլարըվէ էհալի տէ զիեատէ փարա
վիրիր լաքին չիմտիքինտէն եիւզ գաթ վէ
պէլքիտէ պին գաթ զիեատէ ֆայիտէ-
լի չըգար զիրա, հէր չէյի տիւշիւն-
տիւկիւ կիպի, մէքթէպին տախի իյի-
սինի արաըըպ պուլմագլըղը տիւշիւն-
մէյէ մէճպուր օլուր ։

Պէզիմ չիմտիքի մէքթէպլէրիմիզ,
մէքթէպ օլմաքըպիլյա պիրէր տէրսխանէ
միլքէզի տիրլէր․ զիրա բէտէր ու վալի-
տէլէր, քէնտի էվլատլարընտան պէզ-
գինօրընտան, կ'յթմէնլէր քիլիսէլէրտէ,
պատրիհավա սէքիզէր օնար սէնէ խըտա-
մէթ իթսինլէր, մօրթիճի կիպի ճէնազէ-
լէրէ գօշուպ եօլիւ կէօմսինլէր ․ վէ խա-
նէնտէ կիպի տիւյիւնլէրէ վէ զիեաֆէթ-
լէրէ կիտիպ պօշա վագըթ կէչիրսինլէր ի-
չինտա քի գօլլարընտան թութուգլա-
րը պիրէ գօրուտան տիշարը աթմըշլար
տըր․ հէր պիր կիւն վէ սաաթինին գըյ-
մէթի օլմատըղընը ասլա պիլմէքտէ վէ
տիւշիւնմէքտէ տէյիլ տիրլէր, վէ հաթ-
թա չօճուգլարընը վէ բէք չօճուգլարընը ար-
զուսունտա, մէքթէպ տիմէքլէ պիր չէյ
անլամայըպ, իլլա էվլատընըն [illegible]
օլմասընը կէօրիւպ սէվինմէք վէ իֆթի-
խար իթմէք տիր․ վէ իշթէ գաթըն պի-
լիսի, հազըըլյա, պունտան չէնտ սէնէ
ագտէմ, պու միլլէթ [illegible] միլլէթ
տիր տէմիշ տիր ։

Մա մէմնունիյէ իշիթմէքտէյիզ քի,
պու կիւնլէրտէ, պիր թագըմ էհլի լի-
եագաթ հօճալար, իշլէրինտէ իթթիֆագ
իտէրէք, վէ միլլէթին չու ինթիպահը
չէտտիւնի բանա վէ թէճրիւպէ իլէ կէօ-
րէրէք, պիր գաչ մահէլլտէ, քէնտի
քեարլարը վէ միլլէթին խայր ու մէն-
ֆաաթը իչին սէրպէսթ մէքթէպլէր աչ-
մագլըղա գարար վիրմիշլէր տիր ․ իմտի
պիզ պու նիյէթ ու էֆքեար վէ թէշէպ-
պիւսլէրինի զիեատէսիյլէ սէնա վէ թէշ-
վիգ իտէրէք, իգհարը սէպաթ իյլէմէ-
լէրինի տօսթանէ նասիհաթ իտէրիզ ։

* * *

Իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, պու եագըն-
լարտա Ամէրիգալը միսիոնարլար տախի
բարաօզ գըզ չակիրտան ալմագ նիյէ-
թիյլէ Եէնի գաբուտա պիր մէքթէպ աչ-
մագ նիհէթինտէ պուլունտուգլարընտան,
պիւյիւք պիր մահէլլ արամագտա
իմիշլէր ։

ՍԱՐԸՆԱՐՏԱ ՎԷ ԽԱՍՕՏ
ԵԷՆԻ-ՄԱՀԷԼԼԷՏԷ ՔԻԼԻՍԷ

Հէր սէնէ, Պօղազ-իչինտէ վագը
հէր եէրտէ, կէրչէ Հայլարտան չօգ քէ-
սան եագըլըղա կիթմէքտէ տիր, լաքին,
էն չօգու Սարըեար թարաֆընա կիթ-
մէքտէ տիր տէնիլսէ ճայիզ տիր ։

Սուլար մինասէպէթիյլէ, օրատա
պագըլ քէօրէ պինէրճէ միւսաֆիր պու-
լունտուղու չէօյլէ տուրսուն, նիչէ միւ-
թէպէր զաթլարըն տախի օլ թարաֆտա
եալըլարը մալիք օլտուգլարը, մա'լիւմ-
ունիյէ կէօրիւլմէքտէ տիր ։

Լաքին, էսէֆ իտէճէք չէյ տիր քի,
մահէլլէի մէզքուրտա նէ քիլիսէ վար
տըր, վէ նէ տէ մէքթէպ․ կէրչի Պիւ-
յիւք-տէրէտէ քիլիսէ վէ մէքթէպ վար
տըր, լաքին, Եէնի-մահէլլէյէ պիր սա-
աթ գատար մէսաֆէտէ պուլունտուղուն-
տան, վէ պիզ տէ իսէ գաթէն տինտար-
լըգ թէնէզզիւլ պուլմագտա օլտուղուն-
տան, չօգլար ուզագլըղը վէսիլէ իտէ-
րէք, օրաեա տախի կիթմէմէքտէ տիր-
լէր ։

Մահէլլի մ․գ [illegible] չու ճիհէթլէ
տէրքեար օլան էչէտտի ինթիպահը հիսս
իտէնլէրտէ էքսիք տէյիլ տիր․ նասըլ քի
պու կիւնլէրտէ պագը զաթլարըն թահ-
րիք վէ թէշվիգիյլէ, Մէզպուրեան է-
ֆէնտինին պիր մէքթէպ քիւչաթ իյլէ-
տիկի մէսմուիմիզ օլմուշ տուր ։

Էվվէլլէրի միլլէթիմիզ պաշլըճա
պիր չէյ իլէ իֆթիխար իյլէմէքտէ իտի,
եանի հէր նէրէյէ կիթսէ, հէր չէյտէն
էվվէլ պիր քիլիսէ ինշասընա հիմմէթ ի-
տէր իտի, պու պօրճունու չիմտի տա-
խի թանըըրըպ իֆա իյլէմէքլէ միւֆթէ-
խիր օլմասընը արզու իտէրիզ․ վէ պիզտէ
Գաթօլիքլէր կիպի, բասթ կէլէն եէր-
տէ, քիլիսէճէ ային ու ատէթլէր իճրա
իթմէքլիք գօլայլըղը օլմատըղընտան,
հէր եէրտէ պիր քիլիսէճէ մալիք օլ-
մագլըղա էչէտտի լիւզումումուզ տէր-
քեար տըր ։

Իմտի, քէմալի մէմնունիյէթլէ պէ-
եան իտէրիզ քի, պագը զաթլար, մա-
հէլլի մէզպուրտա պիր քիւչիւք քիլիսէ
իլէ պիրապէ մէքթէպ ինշասընա արզու-
քէշ պուլունտուգտան պաշգա, Ցովհան-
նէս էֆէնտի Միրասպէկեան տախի,
այնի նիյէթի մէմտուհէ իլէ օրատա վա-
գը արսասընտան պին արշընը միւ-
լէթէ պա սէնէտ թէրք իլէ, թէշէքքիւրի
ազիմէ միլլէթի պօրճլու իյլէմիշ տիր ։

Իշթէ մէզքիւր սէնէթին այնէն սուրէթի.

Պայիս սէնէտ օլտուր քի,

Պօղազ-իչինտէ Սարը-եարտա Եէնի-մա-
հալլէտէ պիրինճի Թարիգտէ քեային պա Թէ-
մէսիւկ Սուլթան Պայազիտ վագֆընտա օլա-
րագ 15 նումէրօ իլէ մուրագգամ պիր Թա-
րաֆը Քէրէքճի Կոմիտաս խանէսի, վէ պիր
Թարաֆը էտհէմիզտէ պուլունան տիկէր
արսա վէ իքի Թարաֆը Թարիգի ամ իլէ մահ-
տուտ պէ հիսապ Թէրպի պին զիրա օլարագ
միւթէսարրըֆ օլտուղումուզ պիր գըթա ար-
սամըզը էրմէնի միլլէթինէ քիլիսէ վէ մէք-
թէպ ինշա օլունմագ, վէ քէզալիք զէքը օ-
լունան արսատան մաատա միրասընտատա
պա սէնէտ միւթէսարրըֆ օլտուղումուզ եօշիւ-
րի մուգաթալը պաղ մահէլլինտէն պիր տէօ-
նիւմ մահէլլինի Էրմէնի գապրիսթանը եափ-
մագ իչին, մէզքիւր իքի գըթա արսալէրի
հիսպի րիզամըզլա պիլա պէտէլ Էրմէնի միլ-
լէթինէ թէրք վէ հիպէ իթմիշ օլտուղու-
մըզտան, զիքր օլունան պին զիրա արսա ի-
լէ պիր տէօնիւմ մահէլլի Ազգ․ Վարչութիւ-
նուն մինասիպ կէօրտիւկիւ միլլէթիմիզտէն
պիր զաթ իւզէրինէ ֆէրաղընըն իճրասը ի-
չին իգթիզա իտէն Թարիգլէրին էտասընա
հազըր պուլունտուղումուզտան իշ պու սէ-
նէտ պիլ իմզա Էրմէնի միլլէթի Զաթըրէսի-
նէսի ճանիպինէ իթա օլունտու ։

11 Մայիս 1871 — Օհաննէս Մէրասպէկեան

Ասլիմանէ ։

Գահիրէ 20 մայիս 1871

․․․ Միւէլլիֆ,

Պունտան իքի հաֆթա մուգատտէմ միւ-
լէթիմիզին քիլիսէլէրի հագգընտա պահս
իթտիկինիզ սըրատա, Օրագիրտէն ալարագ
չէհրիմիզ օլան Արաբկիր քիլիսէսինէ եազըն-
տա խըրսըզլար կիրմիշ օլտուղունու տա պիլ-
տիրմիշ իտինիզ․ պու կիւնլէրտէ, օլ թա-
րաֆտան կէլմիշ օլան եօլճուլարտան խու-
սուսու մէզքիւր հագգընտա չու կիպի մա-
լիւմաթ ալմըշըզ տըր ։

Զատիկին իչիւնճիւ կիճէսի պիր գաչ
Քիւրտլէր Մայր եկեղեցինին տէմիր բէնճէ-
րէսինի գըրըպ իչէրիյէ կիրիրլէր, ալթըն վէ
կիւմիւշ անօթլարը թօբարլարլար, ժամա-
պատարագին քահանայ խըրսըզլարըն աեագ
սէսլէրինի ժամըն իչէրիսինտէն ալըր ալմազ
տէրհալ ժամկոչու էօթէյէ պէրիյէ գօշ-
տուրարագ, քէնտիսի տախի պիր ալէտլէ
վար տըր կիպի քիլիսէ չանընը չալմաեա պաշ-
լար միլլէթիմիզտէն անինտէ պիր չօգ իզտի-
համ պիրիքիր ժամ՝ վէ քիլիսէնին սօյուլմուշ
օլտուղունու մէյտանա չըգարըլըր մէյտանա
տէ, տէրհալ գայմագամ պէյէ գօշար վէ
չէհրին պիր գաչ մահէլլինէ գապթէյէ չը-
գարմասընը րիճա իտէրլէր իսէ տէ, «կիճէ-
լէյին գապիյէ եօգ տուր» ճէվապընը գայ-
մագամը միւչարիլէյհտէն ալըրլար, վէ կէրի
տէօնմէյէ մէճպուր օլուրլար․ ժամ գարու-
սունտա պիրիքմիշ օլան պու իզտիհամ քէն-
տի գայմագամլարընըն վագիֆէսիզ տավ-
րանըշընը իշիթտիքտէ, «պիզ խըրսըզըմըզը
պու լայլիտիր» տէյէրէք կէրէ վագթի քիմի-
սի եահա վէ քիմիսի աթըը օլտուղու հալտէ,
չէհիրտէն տիշարը գօշուշմաեա պաշլար, վէ
կիճէյի տիշարըլարտա աճ սուսուզ կէչիր-
տիքտէն սօնրա, կիւնտուզին իսէ պիր գըս-
մըը եօթէտէ պէրուտ կէչիրիպ, վէլհասըլ
խըրսըզլարը թութարլար, վէ չալտըգլարը էչ-
եալարըն նէրէլէրտէ կէօմմիւքլէրինի անլար
չըգարըր, էքսիք գալան իչ օգգա գատար
կիւմիւշ վէ սայիրէ իչին տէ մէզքիւր ճինա-
յէթ սահիպլէրինի կէթիրիրլէր մահէլլի հիւ-
քիւմէթէ թէսլիմ իտէրլէր ։

Արատան պիր գաչ կիւն կէչտիքտէն սօն-
րա, գայիմագամ պէյ հագըէթլէրի մէզգ[illegible]
Քիւրտլէրի պիր գաչ գապթիյէ մարիֆէթիյ-
լէ, հէր նէ սէպէպէ մէպնի իսէ պիլմէմ,
Մամուրիյէթ իւլ ազիզէ կէօնտէրմէք նիյէ-
թինտէ պուլունտուղուն միլլէթիմիզ իշիթ-
տիկի պիրլէ, եինէ կիտէրլէր կէրի չէվիրթմէ-
սինի գայիմագամ պէյտէն իսթէրլէր վէ իճ
րասընա տախի մուվաֆֆագ օլուրլար․ ան-
ճագ պագը գալան էչեալարը, հէնուզ նէ-
րէտէ սագլատըգլարը խըրսըզլար թագրիր
իթմէմիչ օլմալը տըրլար տէյու զանն իտէրիմ.

․․․ Միւէլլիֆ, պու մատտէ հագգընտա
գապիլ տիր չիմտիյէ գատար Արաբկիրտէն
սիզլէրէ մալիւմաթը սահիհէ վիրիլմիշ օլմա-
լը տըր․ անճագ, պէհմէհէնիզ խուսուսի իլէ
չու ֆէտագեարլըղը սէթր իթմէյէն միւլէ-
թիմիզ Արաբկիր էհալիսինի մէտհ ու սէնա-
լէրէ պիւնլէրճէ թէշէքքիւրէ (պու մատտէ-
տէ) պօրճլու, վէ չու չիւքրանիյէթիմի միւ-
մաիլէյհիմ հէմչէհրիլէրիմէ Սանգու-մէնիզ
վասըթասը իլէ իղհար իթմէնիզի րիճա վէ
նիեազ իտէրիմ ։

* * *

Արապկիր Հայլարը պու ճիհէթլէ
պիւյիւք մէրտլիք իպրազ իտիպ, վէ
պիւյիւք չէրէֆ ու իֆթիխար գազանմըշ-
օլտուգլարընը եանի պաշգա նիչէ եէր-
լէրին Հայլարը կիպի էօլիւ օլմատըգ-
լարընը իսպաթ իյլէմիշլէր ։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ,
ԵՒ ԳԱՒԱՌԱՑՆՈՑ ՎԻՃԱԿ

Ընդհանուր ժողովի վրայ գրելու ա-
տեն յիրաւի ցաւ մը կ'զգամ, սակայն
քանի որ խիղճս չ'հանդուրժեր կուզեմ
երկտող գրութեամբս յայտնել այս իղձս՝
որ բաւական ժամանակէ 'ի վեր կը մտա-
տանջէ զիս տեսնելով գաւառային աղ-
գայնոց չփոթն ու խառնակը որ դարման
Պօլսոյ երեսփոխանական ժողովէ կ'սպա-
սեն․ յոյս ունիմ որ այս երկտողս ձեր
ազգօգուտ լրագրին մէջ անկիւն մը կը
գտնեղէք ․

Արդէն քաջ գիտենք որ այս ժողովը
քանի մը տարիէ 'ի վեր հաստատութեան
հասարակութեան հաւանութեամբը եւ
քուէի անաչառութեամբ, հուսկ իւր
յաճախակի բրած նիստերուն մէջ չունե-
ցաւ փոխադրելիք արդիւնք մը, օգուտ
մը եւ չաւ մը որ անհամբեր կսպասէին
եւ դեռ կ'սպասեն գաւառայինք ։

Զարմանալի չթուի ձեզ, հոս ակնե-
րեւ տգիտութիւն մը կերեւի եւ ո՞րն է
այն, գեռ մեր ազգը յայտնի կը ցուցնէ
թէ՝ ինքը իր տէրը չէ, բանի կուզեմ ե-
րեսփոխանութեան կամ ժողովի ի՞նչ ըլ-
լալը դեռ լաւ ըմբռնած չէ եւ ասա այ-
սու գրութեամբ պարապ կը վատնէ օ-
րերն ու ժամերը, թողլով գաւառացի-
ները յուսահատ իրենց այրեաց մէջ ։

Արդեօք կը կարծեն մեր երեսփոխանք
միայն սուրբաթ օրեր Ղալաթիոյ եկեղե-
ցին ատեան բանալով, նիստ կազմելով
եւ խել մը չքոտի եւ անպիտան վէճերով
հայուն իրաւունքը պիտի պաշտպանեն
եւ կամ յեղյեղեալ հասարակութիւն մը
պիտի վերանորոգեն, ընչին չանք, խօս-
քերը օգուտ չունին երբէք, գործողու-
թիւն, իրողութիւն միայն կարող են ջը-
լատել զրկանքի շղթաները եւ խռովու-
թեան ժամերը որ այնչափ ատեն 'ի
վեր կը կրեն բազմատեսակ ցաւերով ու
հոգերով խեղճ եւ լքեալ ազգայինք ․ Ըն-
սինք, խօսքերու ժխորներէ արտադրում
չեն'ր, երբ իրողութիւն կը պակսի,
պարբերականներուն մէջ սոէպ կը կար-
դանք, վանայ, Մուշի եւ Բաղեշոյ մէջ
ազգայնոց վերայ կատարուած անգթու-
թիւնները, բարբարոսութիւնները եւ
այլն եւ կողեանք․ նոքա ուրկէ՞ կը հայ-
ցեն օգնութիւն եւ դարման, Պօլսոյ Պատ-
րիարքարանէն եւ Ընդհ․ ժողովէն, գան-
գատները եւ հանրագիրները միշտ այս եր-
կու ատեաններու կուղղուին, բայց ա-
ւա՜ղ ի՞նչպէս կրնան այս ատեան երը
օգնել անոնց, մինչդեռ կը տեսնենք ի
րենք իրենց չեն կարող կառավարել․ Գա-
ւառացիները Պատրիարքարան կը փու-
թան, այն Ընդհ․ Ժողովին կը յանձն եւ
Ընդհ․ ժողովը անոր վէճերու մէջ մըտ-
նելով խուլ մը կը յարուցանէ եւ ահա՛
ասկէ կ'արտադրուի հրաժարում եւ յե-
ղաշրջում, Հայրիկ սրբազան ազգայնոց
վիճակը կ'ուրի ծանր է, դէպ 'ի կորուստ
կենթարկին այս կացութիւնը զմեզ ցաւ
'ի սրտ կը խօսիմ, չունիմ փոյթ պարսաւ-
ել այս կամ այն, մեր գաւառային եղ-
բարց վրայ կզգամ, այս վիճակը անել է,
քանի որ բազմութեան ձայնը եւ հաւա-
սարութիւնը անլսելի եւ ատեան մը չը
յարգուիր մեր կողմէն․ Զենք ուղեր ազնիւ
խմբագիր խօսիլ խօսիլ հոս Ընդհ․ Ժողո-
վին բանած ընթացքին վերայ, մի գուցէ
զայրանան մեզ դէմ, քաւ լիցի, մենք կը
բաղձանք ճշմարիտը խօսիլ, իրաւունքը
կը յարգենք, եւ կը յարգենք անոնց հետ
մէկտեղ թէ պատրիարքարանն եւ թէ
ազգ․ [illegible] ժողովը, երբ օրինաւոր ըլ-
լան, իսկ եթէ ապօրինի, կը գրենք, կը
խօսինք քանի որ ազգային անհատ մ'ենք,
Հայ ենք եւ ափսո՜ս է մեզ լռել ։

Գ․Ս․ Ոսկանեան ատեն մը ճշգրիտ խօսք
մը ըսաւ թէ, «այն ազգը որ զուրկ է
հայրենիքէ, սահման չունի եւ չի կրնար
ունենալ» արդար եւ իրաւայի է Լա
Ռեֆորմի խմբագրին ըսածը, թէպէտ եւ
գաղափարը ալ ըլլայ՝ սահման մը ունինք
անշուշտ եւ կըսենք սահմանադրութիւն
ունինք եւ անոր ծրագիրները եւ յօդուա-
ծները, սակայն քանի մը միաբաններ որոնց
մէջ մանաւանդ էր նաեւ հրաժարեալ
թագաւորեալ Պօղոս պատրիարքը գոյն
ջնջեցին ու կործանեցին եւ ահա՛ Հա-
յութիւնը վերժառանց միայն նորա դէմ
մինչեւ ցայսօր եւ ճամբան մոլորած միշտ
անկնոր Ընդհ․ժողովի պատգամներուն կըս-
պասէ քայլ առնելու․ քանի որ օրէնքը ա-
ռաւօտուր կը կոխեն, կանոնը կանգուանեն
այդ ժողովին մէջ երեսփոխան էֆէնտինե-
րը հաւասարի եմ որ յաւիտեան եւ մը պի-
տի չունենայ օգտաւէտ եւ այս անկայուն
վիճակին մէջ աւելի պիտի մնայ գաւա-
ռայինք, քան թէ պիտի օգնէ ։

Ահա՛ Պրուսա իւր նախկին առաջ-
նորդին սիրահարած կը մաչի վան անա-
գորուն Պօղոսի մը ձեռքէն կրած այլ եւ
այլ [illegible] հարուածներէն կը հառաչէ,
Բաղէշ իւր բանադրկեալ մաղթյն համար
կը հեծէ, Սիս բռնաւոր Հայու մը (որ
կղերական է) ճիրաններուն տակ կը թա-
խանձէ, ո՞ւր է ուրեմն ազգ․ ժողովին
ջանքն ու փոյթ, ի՞նչ է հոլի ու խեաք
վէճն ու հրաժարը, ո՞վ պիտի բուժէ

գաւառայնոց այս վէրքերը — ես, դու, նա ու Հայը Հայուն ձեռք չկառկառել, չ'ոգնել յետոյ օտար ազգէ ի՞նչ պիտի ըսեն ի՞նչ պիտի ընեն – ոչինչ – եւ ահա այս ոչնչութիւնը ահա՜ կառաջնորդէ զմեզ կուրարար դէպ 'ի կորուստ. Հայրն որբազան, խօսքս կը վերջացնեմ պէտք է գիտնք ուշով թէ ցաւալին գաւառայնոց կեանքն ու վաստակըն, ապրիլը անոնց համար պատիժ մ'է, ո՜հ աւա՜ղ 19 երրորդ դարուն... Թողունք որ ապագան կշռէ ներկայ անցքերը, թղթատէ թող պատմութեան էջերը եւ անծք կարդայ այս տարաբաղդ եղելութեանց որք Հայոց արգահեքն են մինչդեռ պէտք չէր ըլլային.

Մնամ միշտ անձնուէր
Զէյթունցի Թ. Ց. Բաբէլ

... խմբագիր.

Իւսկիւտար Եէնիմահալլէի Թաղ. խորհրդոյ ստորագրութեամբը յօդուած մը տեսի հրատարակեալ ձեր պատուական օրագրին 1601 թուոյն մէջ, 'ի պատասխանի իմ յայտարարութեանս՝ հրատարակեալ նոյնպէս ձեր օրագրին 1595 թիւովը.

Ի զուր կը ջանայ Թաղ. խորհուրդն ազատել զինքն այն ամբաստանութիւններէն՝ զորս ըրած եմ նախընթաց յայտարարութեանս մէջ. 'ի զուր անդին առդին կ'ինայ փախուստի ճամբայ մը գտնելու՝ որ զինքն այս դատէն դուրս ճողոպրէ. 'ի զուր պարձեալ յօդուածին գլխաւոր հեղինակն ալ վարագուրելու կաշխատի զանոնք՝ որ 'ի լոյս չգան եւ խայտառակեն Թաղականաց գարանները. բայց ես պիտի բանամ այն վարագոյրը եւ յայտնի ընեմ ամենուն՝ որ իմ ըսածս զրպարտութիւն չէ, այլ ճշմարտութիւն, եւ ընդհակառակն Թաղականին ըսածն է զրպարտութիւն, եւ ըրածըն անիրաւութիւն.

Թաղիս վարժարանին վիճակին վրայօք անհաճոյ ծանօթութիւններ տարածել կուզեմ եղեր. հաճոյական ծանօթութիւններ չկային, որ զանոնք տարածել ուզէի. հարկաւ անհաճոյները տարածելու պարտաւորած էի, որ արգոյ հասարակութիւնն անոր ճարը նայի. վարժարանին դռները բաց են եղեր գիշեր եւ Թաղականն զԹաղեցիս համարձակ 'ի վարժարան կը հրաւիրէ՝ այցելելու եւ գիտողութիւն ընելու. գիտնալով հաստատ՝ որ հարեւանցի այցելութեամբ բան մը չը հասկցուիր որ գիտողութիւն ըլլայ. ես ժամանակին քանիցս ուզեցի հրաւիրել զԹաղեցիս 'ի վարժարան՝ ոչ այցելութիւն, այլ 'ի խոր յարգակցութիւն, սակայն Թաղականն համութիւն չտուաւ ասոր, պատճառելով թէ խռովութիւն կ'ելնէ. կամ մանաւանդ զրպարտելով զհամեստ Թաղեցիս, իբրեւ թէ խռովարար մարդիկ ըլլան. բայց ասի պատրուակ մ'էր, հարկաւ ուրիշ նպատակ մ'ունէր՝ որուն համար կը խորշէր միշտ Թաղային ընդհանուր ժողովէն. այս նպատակին գաղտնիք մըն է, զոր միայն տնտեսական խորհուրդը կը լուծէ՝ թէ որ Թաղեցին ուզէ.

Հաշուական խնդրոյն մէջ՝ Թաղականին ինծի դէմ ձեռքն առած զրպարտութեան զէնքն որ խորտակեալ, հիմա եւ իր առ-խօսութեան զէնքն առեր է ձեռք՝ ինքզինքը պաշտպանելու համար. ըսելով՝ թէ այն տարաձայնութեանց հեղինակն ու աղբիւրը ինքը չէ. սակայն ես կը հաստատեմ Թաղեցւոց վկայութեամբ թէ այն տարաձայնութեանց հեղինակն ու աղբիւրը բուն ինք իր մէջէն է. ասով ձեռք առած առախօսութեան զէնքն ալ կը խորտակի.

Գալով այն խօսքին՝ զոր մէջբերը ամօթ կը համարին, եւ ըսելու չեն պատկառիր, խորհուրդը զայն բոլորովին կ'մերժէ. կ'սեն կ'մերժէ բառը այս տեղ բան մը չհասկցըներ, ուստի կը ձգեմ զայն, եւ բուն իրենց խօսքը կառնեմ քըննութեան. պաշտօնական կերպով ժողովքի մէջ ըսած չէ, կըսեն, այն խօսքը այլ առանձին իրեն. Պաշտօնեայ եղած են Ազգին եւ Թաղին, եւ դեռ պաշտօնէութեան օրէնքը չգիտեն. երկու պաշտօնական անձինք երբ պաշտօնապէս իրարու հետ կը տեսնուին, թէ եւ առանձին ըլլան, ըրած խօսքերնին բոլորն ալ պաշտօնական կը սեպուին. այն միջոցին զգուշութիւն պէտք է ընեն՝ որ բերաննին անվայել խօսք մը չհանեն. թէ որ չեն կրնար զսպել լեզունին, թող ձգեն պաշտօննին. կուրախանամ Թաղականք՝ որ Թաղեցիք այն խօսքն առ ոչինչ գրբեր են. սակայն ես կըսեմ՝ որ զան 'ի խոր փորագրեր են. եւ լռութիւննին չէ թէ արհամարհոտ է ինծի դէմ, այլ զայրացկոտ է իրենց դէմ, եւ չափը լեցուելուն կ'սպասեն՝ որ զօրոյթնին յայտնեն. Թաղեցւոց այս իրաւացի զայրացման դէմն առնելու համար, պահ մը առաջ հասարակութիւնն ո՛վ է ըստ Թաղականք՝ հիմա եթէ հասարակութեան գերիշխանութիւնը հրապարակաւ կը խոստովանին, եւ անոր բոլոր օրինաւոր գիտողութեանց եւ առաջարկութեանց պատկառանօք ունկն դնել կը խոստանան. խաբէական ձեւ մ'է այս Թաղեցւոց սիրտն իրենց գրաւելու համար, որ եղած անտեղութեանց բոլորովին աչք գոցեն, եւ իրենք համարձակ իրենց կապիկը խաղցունեն.

Կարեկցութեան արժանի ես չեմ, այլ իրենք են՝ որ ոչ ըրածնին գիտեն եւ ոչ ըսածնին. ըրածնին անօրէն, եւ ըսածնին անիրաւ. զրպարտութեան զէնքն իրենց ձեռքին մէջ կը շողայ, ինչպէս որ վերը ցուցի, եւ իմ ձեռքս կը կարծեն զայն, եւ անով իբրեւ թէ ես զԹաղեցիս իրենց դէմ գրգռելու փորձ կը փորձեմ. դեռ չեն հասկցեր խեղճերը, որ զԹաղեցիս իրենց դէմ գրգռողը ուրիշ չէ, այլ իրենք են եւ իրենց խնդթիւր ընթացքը. Թաղեցին ասի լաւ գիտէ՝ ուրիշի վկայութեանը կարօտ չէ. քանզի կարող է ինքնին կշռադատել անոնց խօսք ու գործ. Զարմանալի է Թաղականին այս ընթացքը, որ ինքզինքն արդարացունելու համար ամեն ստախօսութիւն ու զրպարտութիւն կընէ՝ առանց երբեք խիղճ ընելու կամ իրեն անպատւութիւն համարելու. Հոգաբարձութեանս գործակցութեանը ժամանակ չէ թէ յանուն Թաղեցւոց սպառնացած եմ խորհրդոյն, այլ Թաղեցւոց իրաւունքն ու կամքը յայտնած եմ՝ երբ 'ի զարտուղութիւն եւ յապօրինաւորութիւն կը հրաւիրուէի խորհրդոյն 'ի վնաս վարժարանին եւ ոչ եթէ յուղղութիւն եւ յօրինաւորութիւն յօգուտ վարժարանին՝ ինչպէս որ կըսեն եւ հասարակութեան կըլլեցնել կուզեն.

Խնդրելով որ ներկայս հրատարակելու բարեհաճիք՝ մնամ յարգանօք.

7 յունիս 1871 Գէորգէլ Պ...
Իւսկիւտար Եէնիմահալլէ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Սարրաֆանը միւթէպէրանտան իզզէթլու Մարգար էֆէնտի Միրիճանեանը, պու տէֆա բիւթիւնի սանիյէ սընէֆը ամիրինին թէվճիհ պույրուլտուղը պէյան իլէ, քէնտիլէրին թէպրիք իտէրիզ.

—Շէգին գարանթիլարընտան ալըշըլմըշ պիր մէքթուպտա օգունտուղունա կէօրէ, մահէլլի մէզպուրտա պու կիւնլէրտէ իսթանպօլտան կիտէն միւթէսարրըֆ հազրէթլէրի, պիր գաչ կիւն չարշըլարտա, ըսլամ օլան ճամիյէ, վէ խըրիսթիեան օլան քիլիսէյէ կիտիպ տուա իթմէյի տիր, եօգսա սօնրա թէէտիպ օլուր հա՛. տէյի տէլլալլարա նիտա էթտիրմիշ տիր.

Պու տաէթ էսկի վագըթլարտա իշիտիլմիշ վէ կէօրիւլմիւշ իտի իսէ տէ, հալէա շիմտիյէ գատար պուլունմասը, պիզճէ շայանը թէէճճիւպ տիր, չիւնքի պէօ եօլ, զօր իլէ տուա իթտիրմէք տիմէք տիր քի ճայիզ տէյիլ տիր. Նասըլ քի Իսթանպօլտա օլմատըղը կիպի, տիկէր հիչ պիր պայլըքլարտա, վէ սայիր մահէլլէրտէ տախի եօգ տուր. վագըա, ֆէնա պիր մէնպիհ տէյիլ տիր, լաքին, գալտէէ եանըլըշ տըր, սօնրա թահթըրընտան էմրի թէասիւբ իլէ հէր քէսին զամիր ու զիմմէթինէ գարըշմագլըղա չըգըլմագլըղ վէսիլէսի նէչէթ իտէր.

Շիմտիյէ գատար չէհրի մէզպուրտա բօսթա իշլէմէքտէ իքէն, ասաքի թէսհիլաթմէյէտի հազրէթի փատիշահիյէ պուլունտան սօնրա իշլէմէյէ պաշլատըլագ իմիշ.

—Պէյօղլու Եէնի չէհիրտէ Բաքթաքէօփրիւսիւնտէ մաղազաճըլըգ իթմէքտէ օլան Բիբի նամ քիմէսնէ սալը կիւնիւ տիւքքեանընտա քէթէնկ իւզէրինտէ եաթըփ ույումագտա իքէն իքի կիւն ավուէլ օրթալըգտան մաքատ իլէ այրըլմըշ օլան սաալթալը Միչօ նամ Րում մէրգումու գըլըճլարագ կէլիփ քէնտիսինին տիշ թարաֆընտան բըչագ իլէ մէրգումուն գարնընտան իքի եէրտէն վուրարագ, պաղըրսագլարը տըշարը տէօքէր վէ ֆիրար իտէր իսէ տէ, Յէրի քէօյիւնտէ գալթէսէլէր թարաֆընտան տէրտէսթ օլունուր, վէ մէրգում Բիբի տախի Ալթըմէզ տայիրէ խասթախանէսինէ կէօթիւրիւլիւփ լազըմ կէլէն թէտավիսի իճրա օլունմուշ իսէ տէ սէքիզ սաաթ սօնրա վէֆաթ իթմիշ տիր.

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԱՎՍԹՐԻԱ–ՄԱՃԱՐ

Վիէննա, 21 յունիս

Մ. տը Պայստ, Աւստրիա–Մաճար հիւքիւմէթի իլէ սայիր հիւքիւմէթլէր միեանէսինտէ ճէրեան իտէն միւնասէպաթըն զաէթ տօսթանէ սուրէթտէ օլտուղունու, վէքիլլէրին մալիյէ գօմիսիօնու հուզուրունտա պէեան իթմիշ տիր.

Գօմիսիօն խօշնուտ օլարագ կէրի չէքիլտի.

Րումէլի տէմիր եօլ սէհիմլէրի 75
Ռէնթ 121,75

ՖՐԱՆՍԱ

Վէրսայլ, 21 յունիս

Միլլէթ մէճլիսինին տիւնքի ճէլսէսինտէ Մ. Թիէր քէլամէ աղազ պիրլէ, էյի պիր հալտէ տիր տէյի ասթ իւլէտիսի ահվալը մալիյէնին մէյտանա գօյմուշ տուր. Մուհարէպէ եւրոպէնտէն հասըլ օլան զարար գիրեան 8 միլեար ֆրանք թախմին օլունմուշ տուր. Մ. Կամպէթթանըն խէեալլարը մալի, մէմալիքէ 3 միլեար ֆրանքա օլմուշ տուր. Պիւտճէնին աչըղը գարըշըգ տըր, լաքին, 1871 սէնէսի աչըղը, 301 միլեօն ֆրանքա պալիղ օլաճագ տըր.

Հարպ թազմինաթը օլմագ իւզրէ, Ալմանեաեա վէրիլէճէք իւք թագսիտլէրի թէտարիք իլէմէք իչին, ֆայիզի վէ մէսարիֆաթը 15 0/0է իպլաղ գըլան չարթլար գապուլ իթմէք լազըմ կէլմիշ տիր.

Պու հալ, տէտի Մ. Թիէր, իմփէրաթօրլուղուն իշլէմիշ օլտուղու թագսիրաթլարըն նէթիճէսի տիր. Մ. Թիէր մէզքիւր թագսիրաթլարըն եէրինի տօլտուրմագ վէ Ֆրանսայը, շիմտիքի հալինտէն էսքի հալինէ վազ իլէմէք իչին, մէճլիս ազալարընըն վաթանբէրվէրլիյինէ միւրաճաաթ իլէմէքտէ, վէ մէզքիւր մագսատէ վասըլ օլմագ իչին մէրգումուն ազալարըն սատագանէ սուրէթտէ իթթիֆագ իտէճէկլէրի հազգընտա իւմիտվար պուլունմագտա տըր.

Մ. Թիէր, նութգունա խիթամ վիրտիքտէ, Մէճլիս չէտիտ սուրէթտէ էյլէրըմըշ վէ բիւթճէ պիր իթթիֆագ չըգարմագ իչին թագտիմ օլունան գանունու լայիհասընը գապուլ իլէմիշ տիր. Պիւտճէտէ կէօրիւլէն աչըգ, տէյի միւկիւլէր ուլթըրըլարագ, իլա բիւթճէ ֆօնտօ չըգարըլարագ գաբաթըլաճագ տըր.

Վէրսայլ, 19 յունիս

Մէճլիստէ, Թիւնճարլըլար վէ ահալի իմալըն նիզամընա գօեան 1860 սէնէսի գանունունուն եէնիտէն իպգասը իչին մէյտանա գօնան թէքլիֆ, գապուլ օլունտու. Ֆրանսատա խըքեան իտէն Ալզասլըլարա, ինթիխապ իթմէք վէ եախօտ Մէճլիստէ աղա նասպ օլմագ իչին գօյալըլըգ վիրիլմէսի զըմնընտա օլունան թէքլիֆ տախի գապուլ օլունտու.

Մ. Ժիւլ Ֆավր, Ֆրանսըզ էսիրլէրինին վաթանլարընա տէօնմէլէրինի կիճիքտիրէն կիւճլիւքլէր հազգընտա աչըգտան չըզարըլմա իզհարը էսէֆ իլ միշ վէ հիւքիւմէթին, մէրգումուն էսիրլէրին պիր սաաթ էվվէլ վաթանլարընա ավտէթ իլէյէլէրի իչին էլինտէն կէլէն հէր նէ վի զայրէթի տիրիղ իթմէմէքտէ օլտուղունու պիլտիրմիշ տիր.

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Լօնտրա, 20 յունիս

Աւքէրիաէ իսլահաթ հազգընտա թէրթիպ օլունան գանուն լայիհասը, ուսուլ գամարաէ գօմիթէսի թարաֆընտան գապուլ օլունտու.

Լօրտ Կըրանվիլ, Ինկիլթէրա, մուհարէպէ վուգուընտա Բարիս պէեաննամէսինին տեապ ալթընա ալաճագ տըր տէյի օլունան գանունա գարշը պու սապահ լօրտլար գամարասընտա բըրօթէսթօ իլէմիշ տիր.

ԵՈՒՆԱՆ

Աթինա, 19 յունիս

Քեաֆֆէյի Աթինա ղազէթալարը, քէզա էֆքեարը ումումի, Պապը Ալինին, Մ. Թըրիգուբիսի գապուլ իթմէմէսինէ գարշը գիեաստէսիյէ հիտաէթլէնմիշ տիր.

Այնի Թարիխ

Եունան հիւքիւմէթի Պապը Ալինին բէյինի թահսիլ իթմէքսիզին Մ. Թըրիգուբիսի Իսթանպօլ սէֆիրի նասպ իլէմիշ տիր տէյի Լա Թիւրքի ղազէթասընըն վիրտիյի հավատիս քեամիլէն պի էսաս տըր. Աթինատաքի սալթանաթը սէնիյէ սէֆիրի իլէ Իսթանպօլտաքի Եունան սէֆիրի, մէզքիւր բէյի թալէպ իլէմիշլէր տիր.

Ալի փաշա հազրէթլէրի, Մ. Թըրիգուբիսին էհլիյէթ ու թաքաթընա հէր նէ գատար բիահէթ իտէր իսէ տէ, միւմայիլէյհին բօլիթիգաճա սաղըգալարըն, քէնտիսինի, իքի մէմալիք պէյնինտէ տօսթանէ պաղլարը սըգըլամաեա նամիւսաէտ գըլար օլտուղլարընը Աթինատաքի սալթանաթ սէնիյէ սէֆիրի վասըթասըլա պիլտիրմիշ վէ Պապը Ալինին էմնիյէթինի գազանմըշ օլան Մ. Րանկապէնին, մէէմուրիյէթինտէ պագը սագլանըլմասընը թալապ իլէմիշ տիր. Մ. Րանկապէ, Իսթանպօլտա քէնտի մէէմուրիյէթինտէ պագը գալաճագ տըր.

ԹԻՃԱՐԻՅԷ

Լիվըրբուլ 20 յունիս

Միտլինկ Նիւ Օրլէանս բամուգու, բէնս 8 1/4
Տօլէրա բամ. էյի ճինս 7
Պու կիւն սաթըլան բամուգ 18.000 պալէա բիւթճաաը իշթիհարլը

ԼՕՆՏՐԱ ԲՕՐՍԱՍԸ

Էօհ. աւ. յունիս 9 Ոխչամ գաբանըը	52-19
» 10 Սապահ աչըլըը	52-21
» » սաաթ 4	52-26

Իսթիգրազ 1863	325
» 1865	335
» 1869 ..	276
Սօսիէթէ ժէնէրալ	11 3/40
Քրէտի »	11 26/40
Շըմէնտըֆէր իսթիգրազը	129
Բէբօր 13 փարա	
Գօնսօլիտ թագսիտի 0,0 1 1/2 ըսգօնթօ	

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻՒՋԱՍԸ 10 ՅՈՒՆԻՍ

Ինկիլիզ լիրասը	110—25
Ֆրանսըզ ալթունու	87—32
Բօլ	89—5
Գըըմիճ ալթունու	51—27
Պէտագ Մէճիտիյէ (ֆըրգը ...	1—29
Զէյլիկ վէ Մէթլիք (ֆըրգը	104 3/4 -105
Գաղըը	117-1/2

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԷՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Ղալաթատա Բէնլիչէնեանին բաղչըսընտա 29 նումէրօլու իտարէ խանէսինտէ